

Vedlegg C – Generell informasjon

Kriminalomsorgen skal anskaffe omsorgstjenester og bolig til en person som vurderes for statlig finansiert prøveløslatelse fra forvaring (prøveløslatelse til refusjonsordningen).

Om kriminalomsorgens organisering og roller

Kriminalomsorgen har ansvar for å gjennomføre straffereaksjoner og varetektsfengsling. Straffegjennomføringsloven regulerer og legger rammene for gjennomføringen både i og utenfor fengsel. Loven gjelder for gjennomføring av fengselsstraff, forvaring, samfunnsstraff og varetektsfengsling og for gjennomføring av andre reaksjoner når det er særskilt bestemt i lov.

Kriminalomsorgen er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet, og er organisert i tre nivåer; Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI), regionalt nivå og lokalt nivå. KDI har det øverste faglige og administrative ansvaret for kriminalomsorgen. Regionalt nivå består av fem regionadministrasjoner, som har ansvar for straffegjennomføringen innenfor regionens grenser og skal sikre helhetlig ressursutnyttelse og et godt samarbeid med andre regioner. Lokalt nivå består av fengslene og friomsorgskontorene, som har ansvaret for den daglige driften av sin enhet.

Kriminalomsorgen region nord har et nasjonalt ansvar for å administrere den særskilte ordningen med prøveløslatelse, hvor domfelte har vilkår om å ha opphold i institusjon eller kommunal boenhet utover ett år. I disse sakene har den prøveløslatte opphold i en kommunal eller privat institusjon, og kriminalomsorgen inngår samarbeidsavtaler med aktuelle aktører. Når det er behov for å inngå avtale med en privat institusjon, samarbeider Kriminalomsorgen region nord med KDI om anskaffelse av omsorgstjenester og bolig, og kontraktsinngåelse.

Ved prøveløslatelser følges den domfelte opp av lokalt friomsorgskontor, og ved prøveløslatelser hvor domfelte har vilkår om å ha opphold i institusjon eller kommunal boenhet samarbeider friomsorgskontoret også tett samarbeid med det tiltaket hvor den domfelte har opphold. Den regionen hvor prøveløslatte har opphold har overordnet instruksjonsmyndighet, herunder det sikkerhetsmessige ansvar.

Om statlig finansiert prøveløslatelse/prøveløslatelse til refusjonsordningen

Retten kan, ved beslutning om prøveløslatelse fra forvaring, sette vilkår om at den prøveløslatte skal ha opphold i institusjon eller kommunal boenhet utover ettårsfristen i § 37 bokstav h, jf. straffeloven § 45 første ledd bokstav c. Vilkåret kan bare settes dersom særlige grunner tilsier det og institusjonen eller kommunen har samtykket. Retten kan bestemme at den prøveløslatte skal kunne holdes tilbake i institusjonen eller den kommunale boenheten mot sin vilje og hentes tilbake ved unnvikelse, om nødvendig med tvang og med bistand fra offentlig myndighet.

Særlige grunner foreligger når den domfelte ellers ikke ville kunne prøveløslates, og en prøveløslatelse på slike vilkår anses å være bedre for den domfelte enn fortsatt opphold i anstalt under fengselsvesenet. Samtidig kan en slik prøveløslatelse bare være aktuell dersom det er utsikt til at den løslatte i løpet av prøvetiden kan vende tilbake til et liv i frihet. Dette følger av lovens forarbeider, Ot. prp. nr. 46 (2000-2001).

Prøveløslatelse fra fengsel med vilkår om å ha opphold i en institusjon utover ett år er en særskilt form for prøveløslatelse, som innebærer et strengere regime enn ordinære prøveløslatelser fra forvaring. I disse sakene dekker staten kommunens utgifter til prøveløslatelsen, og slike prøveløslatelser omtales derfor gjerne som statlig finansiert prøveløslatelse eller prøveløslatelse til refusjonsordningen.

Disse prøveløslatelsene kan vare over flere år, men varigheten beror på den enkelte sak.

Regler om gjeninnsettelse i forvaring og endring av vilkår er gitt i straffeloven § 46 første ledd og forvaringsforskriften §§ 21- 23.

Hvem kan løslates til refusjonsordningen

Det er kun personer som er dømt til forvaring, som kan prøveløslates til refusjonsordningen.

Forvaring er en straff som kan idømmes lovbrøyttere som er tilregnelige, dersom fengselsstraff ikke anses tilstrekkelig til å ivareta samfunnsvernet. Forvaring kan bare idømmes for visse typer lovbrudd. Dette er regulert i straffeloven § 40.

Forvaring er en tidsubestemt straff, hvilket betyr at den idømte straffen kan forlenges. Tidsrammen kan forlenges også etter at domfelte er prøveløslatt.

Forvaring gjennomføres i fengsel, men de forvaringsdømte kan prøveløslates fra fengsel – og det kan settes vilkår for prøveløslatelsen. Det er kun domstolen som kan beslutte at en forvaringsdømt skal prøveløslates med vilkår etter straffeloven § 45 første ledd bokstav c.

Status i saken

Den domfelte gjennomfører forvaringsstraff i fengsel. Kriminalomsorgen har funnet at domfelte er aktuell for statlig finansiert prøveløslatelse. Det er imidlertid domstolen som kan beslutte en slik prøveløslatelse. Saken har ennå ikke vært behandlet av domstolen, og det er derfor ikke besluttet om den domfelte skal prøveløslates.